

Beslutningsforslag nr. **B 132**Folketinget 2019-20

Fremsat den 28. februar 2020 af Brigitte Klintskov Jerkel (KF), Birgitte Bergman (KF), Mona Juul (KF), Mai Mercado (KF), Søren Pape Poulsen (KF), Heidi Bank (V), Karen Ellemann (V), Eva Kjer Hansen (V), Anni Matthiesen (V), Fatma Øktem (V), Henrik Dahl (LA), Ole Birk Olesen (LA) og Alex Vanopslagh (LA)

Forslag til folketingsbeslutning

om at nedsætte en arbejdsgruppe med henblik på at sikre ordentlige forhold for prostituerede

Folketinget pålægger regeringen inden den 1. september 2020 at nedsætte en tværministeriel arbejdsgruppe med det formål at afklare de juridiske rammer for prostitution i Danmark. Arbejdsgruppens resultater skal også indeholde anbefalinger til en forbedret indsats, der sikrer en vej ud af prostitutionen, herunder anbefalinger om forebyggelse af socia-

le problemer, rådgivning og tilbud om social støtte. Formålet med arbejdsgruppen er dermed også, at prostituerede i Danmark opnår bedre forhold – og dermed et mere sikkert miljø at sælge sex i. Arbejdsgruppens arbejde skal offentliggøres senest i 2. kvartal 2021.

Bemærkninger til forslaget

Manglende viden om prostitution

Der er i dag sparsom viden om prostitution i Danmark, herunder sundhedstilstanden hos kvinder og mænd, der sælger sex. Den viden, vi har, er i vidt omfang forældet. Seneste større kortlægning af prostitution i Danmark er fra 2011, hvor SFI estimerede antallet i prostitution til at udgøre over 3.000 personer. Tallet dækker dog kun over den synlige prostitution i Danmark, og der må derfor forventes at være et mørketal (»Prostitution i Danmark. En kortlægning«, SFI, 2011).

Gruppen af prostituerede i Danmark er meget forskelligartet og består af kvinder og mænd, der sælger sex i en kortere eller længere periode af deres liv og med forskellige grunde hertil. Der er en gruppe af kvinder på gaden med store sociale og sundhedsmæssige problemer, herunder stofmisbrug, og en del af de udenlandske kvinder på gaden er ofre for menneskehandel til prostitution.

Prostitution som juridisk gråzone

I Danmark er det for både køber og sælger tilladt at deltage i prostitution, ligesom indtægter fra prostitution er skattepligtige. Det betyder, at personer, der sælger sex, skal registrere sig som selvstændigt erhvervsdrivende ved Skattestyrelsen og vedkommendes indtægt er skattepligtig. Men da prostitution ikke er et anerkendt erhverv, er man ikke omfattet af de almindeligt kendte ordninger på arbejdsmarkedet som eksempelvis arbejdsløshedsordninger eller andre rettigheder eller krav. Det betyder, at Danmarks prostituerede befinder sig i en juridisk gråzone, hvor kriminalitet, utryghed og stigmatisering er en del af hverdagen.

Usikre vilkår

Den juridiske gråzone betyder bl.a., at mulighederne for at skabe et sikkert miljø at sælge sex i forringes betydeligt. Ifølge straffelovens rufferiparagraf må ingen tjene penge på andres prostitution, hvilket gør, at prostituerede ikke kan gå sammen med andre på en klinik og eksempelvis ansætte en person til at holde vagt. Det betyder i praksis, at prostituerede må arbejde alene eller bryde loven.

Konsekvensen er samtidig, at myndighederne har svære vilkår i forhold til systematisk at følge op på sundhedstjek eller ønsker fra prostituerede om at forlade prostitution. Det er vanskelige forhold at navigere i – både for de prostituerede og for myndigheder, der ønsker at hjælpe socialt udsatte kvinder eller mænd.

Nedlæggelse af arbejdsgruppen

Den 10. januar 2019 offentliggjorde det daværende Børne- og Socialministerium under den forrige regering (V, LA og K) et kommissorium for en tværministeriel arbejdsgruppe, der skulle undersøge, hvordan man kan forbedre vilkårene inden for prostitution (»Bilag 1: Kommissorium for arbejdsgruppe om prostitution«, Børne- og Socialministeriet, den 10. januar 2019). Arbejdsgruppen skulle ifølge kommissoriet afrapportere til børne- og socialministeren i 3. kvartal

2019, og arbejdsgruppens arbejde forventedes ifølge kommissoriet ligeledes offentliggjort i 3. kvartal 2019.

Den 29. oktober 2019 fremgik det bl.a. af Politiken, at social- og indenrigsministeren, Astrid Krag (S), havde nedlagt den tværministerielle arbejdsgruppe om prostitution med den begrundelse, at den tidligere VLAK-regerings opdrag om at forbedre arbejdsforholdene for landets prostituerede var grundlæggende forkert (»Regeringen skrotter arbejde for at sikre flere rettigheder til prostituerede«, Politiken, den 29. oktober 2019).

På den baggrund pålægger Folketinget regeringen at nedsætte arbejdsgruppen på ny.

Formålet med arbejdsgruppen

Formålet med nedsættelsen af arbejdsgruppen er ikke, at prostitution skal anerkendes som et almindeligt erhverv. Arbejdsgruppen skal kortlægge den aktuelle viden på området og pege på videnshuller, afdække de juridiske rammer for prostitutionen i dag og fremlægge nye modeller for lovgivningen, der skal sikre en bedre balance mellem rettigheder og pligter på prostitutionsområdet, herunder

- skabe et samlet overblik over de juridiske rammer, som prostitutionsområdet er underlagt i dag, f.eks i forhold til skat, arbejdsløshedslovgivning, pensionslovgivning, sociallovgivning, straffelovgivning m.v.,
- afdække mulige ændringer af straffelovens rufferibestemmelse, herunder inddrage tidligere juridiske arbejder,
- undersøge, hvordan arbejdsmiljøkrav og branchekrav, herunder krav om tilgængelig prævention, hygiejne og sundhedskontroller, kan inkorporeres og håndhæves,
- fremlægge mulige modeller for, hvordan prostituerede i arbejdsfællesskaber kan drive klinikker og lign., uden at der kan blive tale om over-/underordningsforhold, hvor prostituerede er undergivet ledelsesbeføjelser fra andre, og
- komme med anbefalinger til, hvordan der stilles krav om en tilgængelig og synlig exitstrategi, så den prostituerede altid mindes om, at der er en vej ud af tilværelsen som sexarbejder.

Anbefalingerne skal ikke vise vej for en måde at industrialisere sexhandelen i Danmark. Formålet er, at personer, der sælger sex på legale vilkår og dermed betaler indkomstskat, opnår en vis grad af sikkerhed og rettigheder. Anbefalingerne skal understøtte og sikre en lettere og hurtigere vej ud af prostitution.

Organisering og proces

Arbejdsgruppens medlemmer skal bestå af repræsentanter fra Social- og Indenrigsministeriet, Justitsministeriet, Miljø- og Fødevareministeriet (Ligestillingsafdelingen), Beskæftigelsesministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Skatteministeriet, Erhvervsministeriet og Børne- og Undervisningsministeriet.

Underliggende myndigheder skal inddrages i arbejdet efter behov. Social- og Indenrigsministeriet varetager formandskabet og sekretariatsfunktionen for arbejdsgruppen. For at arbejdsgruppens opgaver belyses bedst muligt, skal centrale aktører inden for prostitutionsfeltet, herunder KFUK's Sociale Arbejde (Rederne), Rådet for Socialt Udsatte, Gadejuristen, LivaRehab, Sex & Samfund og SIO (Sexarbejdernes Interesse Organisation), samt forskere inddrages undervejs i arbejdsgruppens arbejde.

Arbejdsgruppen skal afrapportere til social- og indenrigsministeren og Social- og Indenrigsudvalget senest i 2. kvartal 2021, hvorefter regeringen orienteres om anbefalingerne. Anbefalingerne skal indeholde forslag til eventuelle lovgivningsmæssige tiltag, der kan iværksættes, så der sikres bedre balance mellem rettigheder og pligter på prostitutionsområdet. Arbejdsgruppens arbejde forventes offentliggjort senest i 2. kvartal 2021.

Skriftlig fremsættelse

Brigitte Klitskov Jerkel (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at nedsætte en arbejdsgruppe med henblik på at sikre ordentlige forhold for prostituerede.

(Beslutningsforslag nr. B 132)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.